

Súd: Krajský súd Prešov  
Spisová značka: 2To/30/2022  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8522010138  
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2022  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivo Maruščák  
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8522010138.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Iva Maruščáka a sudcov JUDr. Mariána Sninského a JUDr. Moniky Halkociovej, na verejnom zasadnutí konanom dňa 11.10.2022, v trestnej veci obžalovaného A. B. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona a iné, o odvolaní obžalovaného a okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 1T/27/2022 zo dňa 27.06.2022, takto

### rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 2 Tr. poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. poriadku

A. B., nar. XX.X.XXXX v Starej Ľubovni, trvale  
bytom B. XX, okr. Stará Ľubovňa,  
t.č. vo väzbe v ÚW a ÚVTOS Prešov,

u k l a d á :

Podľa § 200 ods. 2 Tr. zákona v spojení s § 41 ods. 1, 2 Tr. zákona, za použitia § 38 ods. 2, 4 Tr. zákona, § 36 písm. l/ Tr. zákona a § 37 písm. h/, j/ Tr. zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 9 (deväť) rokov a 8 (osem) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona obžalovaného na výkon uloženého úhrnného trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie obžalovaného A. B..

Podľa § 316 ods. 1 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie poškodenej C. C..

### odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom uznal súd prvého stupňa obžalovaného A. B. vinným pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona, zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/, písm. c/ Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zákona a § 140 písm. f/ Tr. zákona, zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zákona, zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b/, písm. e/ Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zákona a

obžalovaného ml. D. C. pre zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. e/ Tr. zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zákona,

a to na tom skutkovom základe, že

I. v období najneskôr od 03.09.2021 až do 14.12.2021, v rodinnom dome v obci B. XX, v ktorom žil v spoločnej domácnosti so svojou družkou poškodenou C. C., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bytom A. E. a s ich spoločnými maloletými deťmi, poškodenú podozrievajúc z nevery nútil priznať sa k nevere, vyvolával žiarlivostné scény, u poškodenej vyvolával pocit strachu, stresu, a to najmä tým, že na ňu kričal, ponižoval ju, vulgárne jej nadával, opakovane ju bil, udieral fackami s rôznou intenzitou, opakovane ju škrtil, kopal ju do rôznych častí tela, pričom tieto útoky zo strany obžalovaného boli páchané v pravidelných 2-3 dňových intervaloch, raz poškodenú v presne nezistený deň vo večerných hodinách, v čase od cca 20:00 hod. do 02:00 hod. nasledujúceho dňa zavrel do šopy, kde ju nechal samú, pričom popísaným konaním poškodená trpela fyzickou bolesťou a konanie obžalovaného A. B. znášala ako ťažké príkorie, v jednom prípade sa od strachu z konania obžalovaného A. B. pomohla a v dôsledku konania A. B. utekala zo spoločnej domácnosti k svojej matke, naposledy dňa 14.12.2021,

II. v presne nezistenom čase začiatkom mesiaca december 2021 v rodinnom dome v obci B. XX, F. A. E., po tom, ako svoju družku poškodenú C. C., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bytom A. E., udieral fackami a nadával jej, poškodenej prikázal, aby si kľakla na kolená, pričom jej povedal, že ak sa pohne, tak dostane, a z tohto dôvodu, zo strachu pred obžalovaným, poškodená jeho príkazu vyhovelala, následne obžalovaný A. B. vytiahol svoj pohlavný úd a na poškodenú sa vymočil so slovami „len toto si zaslúžiš“, pričom obžalovaný A. B. sa tohto konania dopustil okrem iného s cieľom uspokojiť svoje sexuálne deviantné BDSM potreby,

III. po tom, ako jeho družka poškodená C. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. E. dňa 03.09.2021 podala na Obvodnom oddelení PZ Stará Ľubovňa oznámenie o podozrení zo spáchania priestupku na jeho sestru G. B., bytom H. XX, A. E., ktorý mal spočívať v tom, že G. B. uvádzala o C. C. nepravdivé údaje a po tom, čo ho jeho sestra G. B. dňa 24.09.2021 telefonicky kontaktovala s tým, že za ňou boli policajti ohľadom uvedeného oznámenia o spáchaní priestupku, ktoré podala poškodená, a že teraz idú domov k obžalovanému A. I. I. a poškodenej C. C. do obce B. XX, F. A. E. ich vypočuť, dňa 24.09.2021 v rodinnom dome v obci B. XX, F. A. E. na poškodenú C. C. začal obžalovaný A. B. kričať slovami „musíš to stiahnuť, keď to nestiahneš dostaneš“, „stiahni to, pekne ti rozprávam stiahni to, lebo dostaneš“, na čo poškodená C. C. po príchode hliadky polície tejto zo strachu pred obžalovaným povedala, že si všetko vymyslela, po odchode policajtov obžalovaný A. B. v rozčúlení zobral do rúk tanier, hodil ho o zem, potom poškodenú C. C. pravou rukou udrel po tvári a ďalej jej vykrikoval, že čo porobila,

Obžalovaný A. B. a obžalovaný ml. D. C.:

IV. po vzájomnej dohode dňa 14.12.2021 v presne nezistenom čase v ranných hodinách, po tom, čo poškodená C. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. E., družka obžalovaného A. B., prišla domov do rodinného domu v obci B. XX, F. A. E. a vošla do druhej obytnej izby, túto nasledovali, pričom obžalovaný A. B. ju spredu chytil oboma rukami, zhodil ju na posteľ, ona nevediac, čo sa ide diať, ostala ležať na posteli, čakala, že ju udrie, následne jej stiahol legíny, dvíhol jej hore nohy, ktoré spojil k sebe, držal ich tak, aby sa nemohla pohnúť, a počas toho, ako ju držal, tak povedal obžalovanému ml. D. C., „sprav to“, načo C. C. zareagovala slovami „Slavo, čo robíš, prestaň“, útoku sa bránila, avšak bezúspešne a rozplakala sa, následne obžalovaný ml. D. C. najprv uviedol, že on to neurobí, no po jemu adresovaných slovách od obžalovaného A. B. „more, sprav to, nikto sa to nedozvie“, strčil C. C. prsty do vagíny.

Za to mu súd uložil podľa § 200 ods. 2 Tr. zákona v spojení s § 41 ods. 2 Tr. zákona, za použitia § 38 ods. 2 Tr. zákona pri zistení poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l/ Tr. zákona a zistení priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h/ Tr. zákona, úhrnný trest odňatia slobody na 8 (osem) rokov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona obžalovaného na výkon uloženého úhrnného trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. b/, písm. c/ Tr. zákona v spojení s § 74 ods. 1 Tr. zákona obžalovanému uložil ochranné sexuologické liečenie ústavnou formou.

Proti tomuto rozsudku po jeho vyhlásení, poučení o opravnom prostriedku priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní podali odvolanie čo do výroku o treste obžalovaný a v jeho neprospech aj okresný prokurátor. Napokon aj splnomocnený zástupca poškodenej C. C. v rámci konečných návrhov na verejnom zasadnutí v konaní o odvolaní v posudzovanom prípade podal odvolanie, aj čo do výroku o náhrade škody.

Následne obžalovaný odvolanie aj odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu prednesom na verejnom zasadnutí, najmä s odkazom na jeho záverečnú reč prednesenú na hlavnom pojednávaní dňa 27.06.2022, kde s jeho obsahu vyplynulo, že obžalovaný nemal námietky s uznaním viny vo všetkých skutkoch opísaných obžalobe aj vzhľadom na prijaté vyhlásenie o vine k týmto skutkom. Zvýraznil však pri ukladaní trestu skutočnosť, že k spáchaniu skutkom mu kladený za vinu sa v celom rozsahu priznal už v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní a preto poukázal v súvislosti s ukladaním trestu podľa § 41 Tr. zákona na zjednocujúce stanovisko Najvyššieho súdu SR publikované v zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod č. R 44/2017, aby súd aplikoval pri ukladaní trestu obžalovanému ustanovenie § 39 ods. 2 písm. b/, ods. 4 Tr. zákona, ktorým sa zníži dolná hranica trestnej sadzby za skutok s najprísnejšou trestnou sadzbou o jednu tretinu a na takto zníženej dolnej hranici uložil obžalovanému trest odňatia slobody, so súčasným uložením ochranného sexuologického liečenia ústavnou formou zmysle záverov znaleckého posudku MUDr. Caisovej. Má za to, že pokiaľ okresný súd oboznámil na hlavnom pojednávaní predchádzajúce odsúdenia obžalovaného, tieto sú z hľadiska kritérií Trestného zákona už zahľadené, a preto by na ne súd pri ukladaní trestu nemal prihliadať. Obžalovaným navrhovaný trest je preto v súlade so zásadou generálnej a individuálnej prevencie účelu trestu, a to aj s poukazom na komunitu z ktorej obžalovaný pochádza, spôsob správania sa tejto komunity voči sebe navzájom, ako aj správanie sa samotnej poškodenej formou nevery, ktorá bola jednou z pohnútok na protiprávne konanie obžalovaného.

Na verejnom zasadnutí v rámci konečného návrhu potom obžalovaný prostredníctvom obhajcu odvolanie doplnil tak, že navrhol zamietnuť odvolanie okresného prokurátora, keďže v prípade spoluobžalovaného ml. Dunku vo skutku 4. rozsudku nie sú splnené podmienky pre priznanie príťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. j/ Tr. zákona, keďže z vykonaného dokazovania je zrejmé, konkrétne z okolností prípadu a spôsobu, akým mal byť spáchaný skutok, že v tomto prípade išlo o vzájomnú dohodu oboch obžalovaných, ako tento trestný čin spáchať. Vo vzťahu k výroku o treste navrhol aplikovať rozhodovacou praxou súdov ustálený postup podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zákona a mimoriadne znížiť trest pod dolnú hranicu zákonom ustálenej trestnej sadzby, vzhľadom na to, že obžalovaný urobil vyhlásenie o vine.

Proti uvedenému rozsudku písomne odôvodnené odvolanie podáva aj okresný prokurátor, kde po rekapitulácii výroku odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že okresný súd v danom prípade podľa názoru prokuratúry pochybil pri výroku o treste obžalovaného A. B., keď neprihliadol na príťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. j/ Tr. zákona, v dôsledku čoho rozhodol v rozpore s § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zákona a uložil obžalovanému trest odňatia slobody pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Súd zároveň pri ukladaní trestu mohol a mal aplikovať nielen § 41 ods. 2 Tr. zákona - teda ustanovenie upravujúce tzv. asperačnú zásadu, ale mal tiež aplikovať aj § 41 ods. 1 Tr. zákona - teda ustanovenie upravujúce ukládanie úhrnného trestu ako takého, čo vo výroku o treste opomenul, a čo je navyše v rozpore s § 165 ods. 1 Tr. poriadku. Súd mal pri akceptovaní uvedenej príťažujúcej okolnosti (§ 37 písm. j/ Tr. zákona) a pri zistení prevahy príťažujúcich okolností uložiť obžalovanému A. B. trest odňatia slobody minimálne vo výmere 9 rokov a 8 mesiacov, čím došlo k porušeniu vyššie uvedených ustanovení Tr. zákona, v dôsledku čoho je daný dôvod na zrušenie napadnutého rozsudku vo výroku o treste podľa § 321 ods. 1 písm. d/ Tr. poriadku. Vo vzťahu k nezákonne uloženej výmere nepodmienečného trestu odňatia slobody okresný prokurátor uviedol, že v zmysle § 37 písm. j/ Tr. zákona príťažujúcou okolnosťou je to, že páchatel' zvedol na spáchanie trestného činu mladistvého. Ďalej podľa § 38 ods. 2 Tr. zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a príťažujúcich okolností. Podľa § 38 ods. 4 Tr. zákona, ak prevažuje pomer príťažujúcich okolností, zvyšuje sa dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu. Taktiež podľa § 41 ods. 1 Tr. zákona, ak súd odsudzuje páchatel'a za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný. Popri treste prípustnom podľa takého zákonného ustanovenia možno v rámci úhrnného trestu uložiť aj iný druh trestu, ak jeho uloženie by bolo odôvodnené niektorým zo

zbiehajúcich sa trestných činov. Ak sú dolné hranice trestných sadzieb trestov odňatia slobody rôzne, je dolnou hranicou úhrnného trestu najvyššia z nich. Podľa § 41 ods. 2 Tr. zákona ak súd ukladá úhrnný trest odňatia slobody za dva alebo viac úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, spáchaných dvoma alebo viacerými skutkami, zvyšuje sa horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody trestného činu z nich najprísnejšie trestného o jednu tretinu. Horná hranica zvýšenej trestnej sadzby nesmie prevyšovať dvadsaťpäť rokov a pri mladistvých trestnú sadzbu uvedenú v § 117 ods. 1 alebo 3. Popri treste odňatia slobody možno v rámci úhrnného trestu uložiť aj iný druh trestu, ak by jeho uloženie bolo odôvodnené niektorým zo súdených trestných činov. Podľa § 200 ods. 2 Tr. zákona odňatím slobody na sedem rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá... Vo vzťahu k priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. j/ Tr. zákona je potrebné uviesť, že dôvodnosť jej priznania vo vzťahu k obž. A. B. sa odzrkadlila v znení skutkovej vety opisanej v skutku 4. rozsudku, k spáchaniu ktorého sa obžalovaný A. B. priznal a za ktorý bol uznaný vinným spoločne s ods. ml. D. C.. Súd sa ňou vo vyhlásenom rozsudku následne v jeho písomnom vyhotovení zaoberal, keď jej nepriznanie odôvodnil tým, že ku skutku došlo „po vzájomnej dohode“, oboch obžalovaných, pričom skutočnosť, že ml. obžalovaný po tom, ako sa poškodená bránila a rozplakala uviedol, že to nespraví, na čo zo strany obž. S. B. došlo k slovnému povzbudeniu „more, sprav to, nikto sa to nedozvie“, nemožno považovať za zvedenie mladistvého na spáchanie trestného činu“. Súd tiež uviedol, že „zvedením sa spravidla rozumie získanie mladistvého na spáchanie trestného činu s príslubom získania nejakej výhody, či už materiálnej alebo inej, pričom túto nič nepreukazuje, že by od počiatku pod príslubom nejakej výhody bol mladistvý zvedený na spáchanie skutku, naopak, k jeho páchaniu pristúpili obžalovaní po vzájomnej dohode, pričom vyššie uvedené slovné vyjadrenie S. B. smerom k ml. obžalovanému D. C. možno považovať nie za zvedenie, ale za určité povzbudenie k naplneniu činu podľa ich predchádzajúcej „vzájomnej dohody“. S uvedenou argumentáciou aplikácie ustanovenia § 37 písm. j/ Tr. zákona sa nie je možné v žiadnom prípade stotožniť, pričom okresný prokurátor ju z tohto dôvodu považuje za chybnú. Tu je potrebné uviesť, že zvedenie na spáchanie trestného činu je svojím obsahom návodom na spáchanie trestného činu podobne ako zneužitie na jeho spáchanie pri osobe trestne nezodpovednej (§ 37 písm. i/ Tr. zákona). Zvedením mladistvého ako správne uvádza súd je spravidla získanie mladistvého na spáchanie trestného činu s príslubom získania materiálnej či inej výhody. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že daná priťažujúca okolnosť sa použije vtedy, ak páchatel mladistvého na spáchanie trestného činu navedie (inými slovami zvedie) presvedčaním, pričom je zrejmé, že bez takéhoto konania by sa mladistvý skutku nikdy nedopustil. Ak by sa ho dopustil aj sám bez navedenia (zvedenia) osoby zvädzajúcej potom by sa daná priťažujúca okolnosť nedala použiť. Daná priťažujúca okolnosť zároveň v sebe zväčša zahŕňa aj tú okolnosť, že páchatel zvedie mladistvého už z logiky veci na určitú výhodu, pričom takouto výhodou môže byť v podstate hocikaké materiálne ale tiež imateriálne uspokojenie potrieb mladistvého. Zároveň však z logiky veci rovnako vyplýva, že mladistvá zvedená osoba sa trestného činu môže dopustiť aj pod vplyvom strachu z osoby zvädzajúcej, resp. pod vplyvom ďalších okolností na strane osoby zvädzanej a zvädzajúcej (pomer veku, pomer skúseností, vzťah medzi týmito osobami a pod.) bez toho, aby zvädzajúca osoba zvedla zvädzanú osobu na nejakú výhodu. Následne v prípade, že zvädzajúca osoba zvädzanú osobu úspešne zvedla k spáchaniu trestného činu, pričom sa na tomto trestnom čine zvädzajúca osoba sama podieľa, k spáchaniu skutku dochádza po spoločnej vzájomnej dohode. Nič to nemení na fakte, že návod k trestnému činu prišiel od osoby zvädzajúcej k osobe mladistvej a teda, že je u osoby zvädzajúcej priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. j/ Tr. zákona. Vzhľadom na uvedené je nutné konštatovať, že podľa názoru prokuratúry bola priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. j) Tr. zákona, teda že obžalovaný A. B. zvedol na spáchanie skutku mladistvého (už odsúdeného) D. C. preukázaná už samotným priznaním obžalovaného A. B. k spáchanému skutku č. 4, ale vyplýva aj z vykonaného dokazovania k výroku o treste, keď je okrem iného zo znaleckého dokazovania J. K. L. a J. C. M. zrejmé, že povaha a osobnosť A. B. je deviantná, jednoznačný popud k spáchaniu skutku viedol od obžalovaného A. B., čo sa napokon prejavilo aj vtom, že obžalovaný ml. D. C. od protiprávneho konania v poslednej chvíli mienil upustiť, keď uviedol, že to nespraví a až po slovnej výzve obžalovaného A. B. „more, sprav to, nikto sa to nedozvie“ vykonal na poškodenej inú sexuálnu praktiku. Bez toho, aby došlo k navodeniu odsúdeného mladistvého ku skutku po jeho odmietnutí, a to práve zo strany A. B., by nikdy k dokonatému sexuálnemu násiliu nedošlo (možno by bolo hovoriť maximálne o pokuse trestného činu - a aj to len zo strany obž. A. B.). Je teda zrejmé, že odsúdený ml. D. C. bol k spáchaniu skutku presvedčaný a navádzaný, minimálna počas jeho priebehu, ale vzhľadom na vykonané znalecké dokazovanie, jednoznačne aj pred priebehom skutku práve zo strany A. B.. So zreteľom na povahu skutkov a osobnosť oboch obžalovaných je viac ako zrejmé, že popud k spáchaniu skutku prišiel jednoznačne od obžalovaného A. B., teda od osoby s motívom (sexuálnym) k spáchaniu skutku a osoby od mladistvého staršej o cca 13 rokov. O tom svedčí aj tá skutočnosť, že násilného

správania voči poškodenej sa obžalovaný A. B. dopúšťal už dávno pred spáchaním tohto skutku. Tiež je potrebné dodať, že mladistvý ods. D. C. je v zmysle znaleckého dokazovania osobou s nezrelou osobnosťou, jeho schopnosť zvládať náročné situácie je slabo rozvinutá, v náročných situáciách sa správa zvyčajne pasívne a vyhýbavo. Z uvedeného teda jednoznačne vyplývajú dve skutočnosti - popud k spáchaniu skutku viedol jednoznačne od obžalovaného A. B., pričom zároveň mladistvý odsúdený v poslednej chvíli pred dokonaním skutku jednoznačne javil negatívny prejav vôle k spáchaniu skutku, a tento vykonal až po opätovnej slovnej výzve k spáchaniu skutku zo strany obžalovaného A. B.. Preto nie je možné pri logickom výklade skutkových okolností dospieť k inému záveru ako k tomu, že odsúdený mladistvý bol na spáchanie skutku zvedený práve obžalovaným A. B.. Bolo a je teda na mieste aplikovať pri výroku o treste aj ustanovenie § 37 písm. j/ Tr. zákona. Napokon pokiaľ ide o opomenutie uvedenia § 41 ods. 1 Tr. zákona vo výroku o treste, je potrebné dané ustanovenie, podľa názoru prokuratúry, uviesť aj vo výroku o treste pri súčasnom aplikovaní ustanovenia § 41 ods. 2 Tr. zákona, nakoľko z § 41 ods. 1 Tr. zákona vyplýva, na rozdiel od § 41 ods. 2 Tr. zákona, aký trest sa má ukladať pri odsúdení páchatel'a za spáchanie dvoch a viac trestných činov a rovnako z neho vyplýva, podľa akého zákonného ustanovenia sa má trest ukladať. Vyplýva z toho ustanovenia aj to, aká má byť dolná hranica trestnej sadzby, čo zas nevyplýva z § 41 ods. 2 Tr. zákona. Aj keď uvedené nemá podstatný význam pre druh a výmeru trestu, tu je potrebné poukázať na § 165 ods. 1 Tr. poriadku, z ktorého vyplýva, že odsudzujúci rozsudok musí obsahovať výrok o treste s uvedením zákonných ustanovení, podľa ktorých bol trest uložený. V danom prípade síce bol trest ukladaný aj podľa § 41 ods. 1 Tr. zákona, súd to vo výroku o treste nezohľadnil a neuviedol v ňom toto zákonné ustanovenie.

A napokon ako už bolo naznačené v rámci konečného návrhu splnomocnený zástupca poškodenej C. C. na verejnom zasadnutí v konaní o odvolaní v posudzovanom prípade podal odvolanie aj čo do výroku o náhrade škody, ktoré odôvodnil tak, že sú si vedomí, že odvolanie voči rozsudku okresného súdu a teda neexistujúcemu výroku o náhrade škody nepodali, aj napriek tomu však navrhol, aby bol obžalovaný zaviazaný k povinnosti nahradiť poškodenej tak, ako si škodu uplatnili v konaní pred súdom v sume 5.000,- Eur.

V tejto súvislosti krajský súd z obsahu spisu, najmä zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa 27.06.2022 zisťuje, že splnomocnený zástupca poškodenej C. C. a ani samotná poškodená sa nariadeného hlavného pojednávania nezúčastnili, (u splnomocnenca vykázané doručenie fikciou doručenia), pričom procesný sudca po vyhlásení uznesenia za predchádzajúceho súhlasu procesných strán o vykonaní hlavného pojednávania v neprítomnosti poškodenej, resp. jej splnomocneného zástupcu, konštatoval v zmysle § 256 ods. 2 Tr. poriadku, že zo strany poškodenej nebol v tomto konaní uplatnený voči obžalovaným nárok na náhradu škody.

Za danej dôkaznej situácie aj s prihliadnutím na prehlásenie splnomocnenca poškodenej na verejnom zasadnutí, v rámci konečných návrhov, že odvolanie voči rozsudku nepodali, ktoré po obsahovej stránke krajský súd posúdil ako odvolanie voči tzv. neexistujúcemu výroku rozsudku o náhrade škody, teda voči výroku ktorý nebol urobený, krajskému súdu nezostávalo nič iné len odvolanie poškodenej postupom podľa § 316 ods. 1 Tr. poriadku zamietnuť.

Vo vzťahu k odvolaniam obžalovaného a okresného prokurátora krajský súd konštatuje, že na základe včas podaných odvolaní oprávnenými osobami postupoval v intenciách ust. § 317 ods. 1 Tr. poriadku, podľa ktorého, ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktorým predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku.

Vzhľadom na to, že krajský súd v prejednávanej veci nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku (obžalovaný A. B. urobil vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku a bol poučený podľa odseku 5 uvedeného ustanovenia o tom, že takéto vyhlásenie je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním, okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku), preskúmať len napadnutý výrok rozsudku, teda výrok o treste a po takomto preskúmaní dospel k nasledovným záverom.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, ktoré skutočnosti vzal súd prvého stupňa do úvahy pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu. Dokazovanie v tomto smere tak, ako ho vykonal okresný súd, bolo vykonané v potrebnom rozsahu a vytvorilo spoľahlivý podklad pre rozhodnutie o odvolaní napadnutom výroku rozsudku v posudzovanom prípade.

V prvom rade krajský súd konštatuje, že okresný súd len čiastočne správne ustálil existenciu poľahčujúcich a priťažujúcich okolností podľa § 36 písm. l/ Tr. zákona a § 37 písm. h/ Tr. zákona, konkrétne pri nepriznaní obžalovanému A. B. existenciu priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. j/ Tr. zákona tým, že zvedol na spáchanie trestného činu mladistvého, kde v tejto súvislosti si krajský súd osvojil v celosti podrobnú a vyčerpávajúcu argumentáciu okresného prokurátora v rámci odvolacích námietok na ktoré aj odkazuje.

Aj krajský súd si nemohol osvojiť tvrdenie okresného súdu, že podmienkou pre naplnenie zákonného znenia priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. j / Tr. zákona a teda, že obžalovaný B. zvedol na spáchanie trestného činu mladistvého, je súčasne aj naplnenie skutočností, že zvädzanej osobe páchatel' za to, že trestný čin spácha pri prosbe, aby tak učinil alebo prisľuby poskytnutie materiálnej či nemateriálnej odmeny.

Vecne správne preto okresný prokurátor hodnotí ustálený skutkový stav v skutku 4. rozsudku, kde v tejto súvislosti je najmä potrebné poukázať na výpoveď ml. obž. D. C., ale aj samotnej poškodenej C. C.. Obaja totižto zhodne v podstatných skutočnostiach opisujú postoj mladistvého obžalovaného vykonaniu skutku pre ktorý bol aj uznaný vinným a ku ktorému napokon urobil vyhlásenie o vine aj obžalovaný A. B., kde niet rozumných pochybností, že v tomto vzájomnom vzťahu obaja obžalovaní neboli v postavení bežných spolupáchateľov, ale obž. B. opakovane ml. obž. Dunku musel prehovárať a presvedčať (do poslednej chvíle to urobiť nechcel), aby skutok spáchal, že sa to aj tak nikto nedozvie, poškodenej to nebude vadiť, aj napriek z jej strany zjavne vopred prejavenej nesúhlasu.

V nadväznosti na to uvedené pochybenie okresného súdu viedlo k nesprávnej aplikácii ust. § 38 ods. 2 Tr. zákona, keďže u obžalovaného mal správne prevažovať pomer priťažujúcich okolností nad okolnosťami poľahčujúcim a preto nebolo aplikované sprísňujúce ustanovenie § 38 ods. 2, ods. 4, ods. 8 Tr. zákona, čo malo za následok, že okresný súd nesprávne určil trestnú sadzbu, v rámci ktorej potom aj ukladal druh a výmeru trestu v zmysle základných hľadísk a kritérií (§ 34 ods. 1, 4 Tr. zákona) pre naplnenie účelu trestu, zohľadňujúc pritom aj pravidlo podľa § 34 ods. 3 Tr. zákona, že trest má postihovať len páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Toto pochybenie však bolo možné napraviť na verejnom zasadnutí opierajúc sa pritom, ako už bolo naznačené, o komplexné dokazovanie vykonané okresným súdom.

Pri úvahách o uložení trestu prihliadal krajský súd najmä na jednotlivé hľadiská ukladania trestov, vyplývajúce z ust. § 34 ods. 4 Tr. zákona, ktorými sú spôsob spáchania činu a jeho následok, úmyselné zavinenie, pohnútky, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osoba páchatel'a, jeho pomery ako aj možnosti jeho nápravy, majúce na zreteli aj účel trestu vyplývajúci z ust. § 34 ods. 1 Tr. zákona, ktorým je ochrana spoločnosti pred obžalovaným tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život, súčasne odradí iných od páchania trestných činov ako aj morálne odsúdi páchatel'a spoločnosťou. Krajský súd prihliadal aj na ust. § 34 ods. 3 Tr. zákona, podľa ktorého trest má postihovať iba páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Najsamprv je potrebné uviesť, že Tr. zákon vo svojich ustanoveniach upravuje otázku ukladania trestov, a to jednak pri zásadách ukladania trestov a jednak pri úprave jednotlivých druhov trestov, ako to už bolo konštatované.

Pri ukladaní trestov je potrebné vychádzať zo závažnosti spáchaného trestného činu, ktorá je v prvom rade určená trestnou sadzbou ustanovenou pri jednotlivých skutkových podstatách trestných činov a následne aj spôsobom spáchania samotného trestného činu, nevynímajúc aj úmysel, a teda formu zavinenia.

Obžalovaný bol v posudzovanom prípade uznaný vinným pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona, zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/, písm. c/ Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zákona a § 140 písm. f/ Tr. zákona, zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zákona, zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b/, písm. e/ Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zákona, kde ako najprísnejšie

trestným zo žalovaných trestných činov (oproti zostávajúcim trestným činom) je v danom prípade zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 2 Tr. zákona za ktorý je možné uložiť trest odňatia slobody od 7 rokov až do 15 rokov, pričom všetky posudzované trestné činy, ktorých sa obžalovaný A. B. dopustil sú úmyselným trestným činom, za ktorý Tr. zákon v osobitnej časti ustanovuje trest odňatia slobody s dolnou hranicou tak, že podľa kvalifikácie trestných činov upravených v ust. § 11 ods. 1 Tr. zákona, ide o zločin spáchaný ako úmyselný trestný čin.

Zákonom ustanovenú trestnú sadzbu v osobitnej časti Tr. zákona môže potom v každom jednotlivom prípade ovplyvniť pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, keďže ako už bolo konštatované podľa § 38 ods. 2 Tr. zákona je povinnosťou súdu pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadnuť na ich pomer a mieru závažnosti.

Obžalovanému poľahčovalo, že ku spáchaniu skutku sa priznal, jeho spáchanie oľutoval a preto krajský súd, rovnako okresný súd priznal túto poľahčujúcu okolnosť upravenú v ust. § 36 písm. l/ Tr. zákona z dôvodu už skôr uvedených. Súčasne sa stotožnil aj so záverom okresného súdu, opierajúc sa o odpis registra trestov ako aj zo samotného obsahu vykonaného dokazovania, kedy zistil rovnako ako okresný súd, že obžalovaný v minulosti za trestný čin už bol odsúdený, no v súčasnosti a naňho hľadí ako by odsúdený nebol, čo však súdu nebráni pri hodnotení osoby obžalovaného túto skutočnosť hodnotiť v jeho neprospech, z hľadiska jeho náchylnosti porušovať všeobecne záväzné právne predpisy a normy spoločenského správania, keďže sa v minulosti neváhal a to aj opakovane dopustiť protiprávneho konania v takej intenzite, že bol súdom právoplatne uznaný vinným zo spáchania úmyselného trestného činu, za čo bol podľa pravidiel Trestného zákona aj potrestaný.

Súčasne však predovšetkým platí, že v posudzovanom prípade bez rozumných pochybností sú splnené podmienky pre priznanie priťažujúcich okolností podľa § 37 písm. h/, j/ Tr. zákona obžalovanému a teda, že na spáchanie trestného činu zvedol mladistvého a napokon spáchal aj viac trestných činov.

Pri zistení prevahy priťažujúcich okolností krajský súd preto pristúpil k určeniu trestnej sadzby (§ 38 ods. 2, 4, 8 Tr. zákona) a to s prihliadnutím aj na skutočnosť, ktorú správne ustálil aj okresný súd, že obžalovanému v posudzovanom prípade je ukladaný trest za zbiehajúcu sa trestnú činnosť za viac trestných činov súčasne, čo znamená, že obžalovaný viacerými skutkami naplnil znaky viacerých trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, pričom v posudzovanom prípade všetky skutky kladené za vinu obžalovanému, pre ktorý bol uznaný vinným sú právne posúdené ako zločiny, čo naplňa dôvod pre aplikáciu ustanovení Trestného zákona o úkladní úhrnného trestu odňatia slobody za použitia tzv. asperačnej zásady podľa § 41 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona.

Podľa § 38 ods. 2 Tr. zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností.

Podľa § 38 ods. 4 Tr. zákona ak prevažuje pomer priťažujúcich okolností, zvyšuje sa dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Podľa § 38 ods. 8 Tr. zákona zníženie hornej hranice alebo zvýšenie dolnej hranice trestnej sadzby podľa odsekov 3 až 6 sa vykoná iba v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby; základom na zníženie alebo zvýšenie trestnej sadzby je rozdiel medzi hornou a dolnou hranicou zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Zníženie hornej hranice alebo zvýšenie dolnej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Podľa § 41 ods. 1 Tr. zákona, ak k súd odsudzuje páchatel'a za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný. Popri treste prípustnom podľa takého zákonného ustanovenia možno v rámci úhrnného trestu uložiť aj iný druh trestu, ak jeho uloženie by bolo odôvodnené niektorým zo zbiehajúcich sa trestných činov. Ak sú dolné hranice trestných sadzieb trestov odňatia slobody rôzne, je dolnou hranicou úhrnného trestu najvyššia z nich.

Podľa § 41 ods. 2 Tr. zákona ak súd ukladá úhrnný trest odňatia slobody za dva alebo viac úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, spáchaných dvoma alebo viacerými skutkami, zvyšuje sa horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody trestného činu z nich najprísnejšie trestného o jednu tretinu. Horná hranica zvýšenej trestnej sadzby nesmie prevyšovať dvadsaťpäť rokov a pri

mladistvých trestnú sadzbu uvedenú v § 117 ods. 1 alebo 3. Popri treste odňatia slobody možno v rámci úhrnného trestu uložiť aj iný druh trestu, ak by jeho uloženie bolo odôvodnené niektorým zo súdených trestných činov.

Najsamprv teda krajský súd v súlade s postupom podľa § 38 ods. 2, 4, 8 Tr. zákona pri prevahe priťažujúcich okolností oproti okolnostiam poľahčujúcim upravil dolnú hranicu ustanovenej trestnej sadzby najprísnejšie trestného činu, ktorým je zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 2 Tr. zákona za ktorý je možné uložiť trest odňatia slobody od 7 rokov až do 15 rokov, zvýšením o jednu tretinu (z rozdielu medzi hornou a dolnou hranicou zákonom ustanovenej trestnej sadzby § 38 ods. 8 Tr. zákona) – na 9 rokov a 8 mesiacov.

Následne bolo povinnosťou súdu upraviť aj hornú hranicu trestnej sadzby podľa pravidiel uvedených v ust. § 41 ods.1, ods. 2 Tr. zákona, keďže v danom prípade boli splnené podmienky pre ukladanie úhrnného trestu za použitia asperačnej zásady, kedy sa horná hranica trestnej sadzby zvyšuje o jednu tretinu a rovnako ako okresný súd, potom určil hornú hranicu trestnej sadzby v rozsahu 17 rokov a 8 mesiacov.

Krajský súd potom ukladal trest odňatia slobody obžalovanému A. B. pri upravenej trestnej sadzbe - dolnej hranice 9 rokov a 8 mesiacov a hornej hranice 17 rokov a 8 mesiacov.

Za danej dôkaznej situácie kedy obžalovaný urobil vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku, mal krajský súd za to, opierajúc sa v celosti o argumentáciu okresného súdu, že podmienky pre mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu ustanovenej trestnej sadzby v prejednávanej veci teda splnené neboli.

Je pravdou, že obžalovaný urobil vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku, pričom úprimnosť jeho vyhlásenie nebola spochybnená aj s odkazom na jeho priznanie už v prípravnom konaní, čím sa podobne ako v konaní o dohode o vine a treste vzal práva na verejný proces a tým dokazovanie jeho viny na hlavnom pojednávaní, čo potom by mohlo umožniť analogické použitie ust. § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zákona o mimoriadnom znížení trestu (R 44/2017).

Krajský súd však považuje za podstatné zvýrazniť ako už vysvetlil aj okresný súd, že použitie ust. § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zákona v prípade vyhlásenia o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku nie je obligatórne, je to právo obžalované, no nie povinnosť pre súd toto pravidlo aplikovať vždy, keď obžalovaný takéto vyhlásenie o vine vykoná, krajský súd preto dospel k záveru, že v prejednávanej veci s ohľadom na okolnosti prejednávaneho prípadu a pomery páchatel'a je trest v rámci zákonnej upravenej trestnej sadzby na dolnej hranici trestnej sadzby 9 rokov a 8 mesiacov, oproti pôvodnej trestnej sadzbe podľa § 200 ods. 2 Tr. zákona ustanovenej v rozsahu od 7 rokov, je trestom primeraným a zákonným, keďže trest kratšieho trvania by nepostačil na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu páchatel'a, pri naplnení princípov individuálnej ale aj generálnej prevencie, ktoré účel trestu podľa § 34 ods. 1 Tr. zákona sleduje.

Preto krajský súd dospel k záveru, že podľa § 200 ods. 2 Tr. zákona s použitím § 36 písm. l/ Tr. zákona, § 37 písm. h/, j/ Tr. zákona, § 38 ods. 2, 4, 8 Tr. zákona, 41 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 9 rokov a 8 mesiacov so zaradením obžalovaného pre jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia podľa § 48 ods. 2 písm. a / Tr. zákona (posledných desiatich rokoch pred spáchaním skutku nebol obžalovaný vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselný trestný čin) považuje za trest zákonný, ktorý zodpovedá plne zásadám ukladania trestov a odráža závažnosť protiprávneho konania obžalovaného ako aj jeho osobu.

Krajský súd prihliadal pri určení druhu a výmery trestu na postoj obžalovaného k žalovanej trestnej činnosti, kedy sa k jej spáchaniu od samého začiatku priznal, hodnotil aj priťažujúce okolnosti tak, ako boli ustálené, ale aj skutočnosť, na ktorú poukázal jeho obhajca aj v rámci hlavného pojednávania, že ide páchatel'a, ktorému bol prvýkrát uložený trest odňatia slobody spojený s jeho výkonom a predsa len má družku, s ktorou má aj spoločné deti zohľadňujúc teda aj ust. § 34 ods. 3 Tr. zákona, podľa ktorého trest má postihovať iba páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Na záver nad rámec uvedeného v reakcii na odvolacie námietky obžalovaného, no najmä jeho tvrdenie na verejnom zasadnutí, že sa mal od začiatku priznať aj „k veciam, ktoré nespáchal“ krajský súd len konštatuje, že pokiaľ obžalovaný urobil vyhlásenie o vine na hlavnom pojednávaní, súd prijal jeho vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku, v rámci odvolacieho konania už nie je možné naprávať zistený skutkový stav, ani následne upravovať jeho právnu kvalifikáciu a teda ani výrok o vine, o čom bol obžalovaný pred takýmto vyhlásením aj riadne podľa § 257 ods. 5 Tr. poriadku poučený (pozri primerane R 17/2014).

Na základe týchto skutočností opierajúc sa o dokazovanie už vykonané okresným súdom, potom rozhodol tak, že zrušil výrok o treste v odvolaní napadnutého rozsudku na podklade odvolania okresného prokurátora podľa § 321 ods. 1 písm. d/ ods. 2 Tr. poriadku a súčasne podľa § 322 ods. 3 Tr. poriadku sám uložil trest obžalovanému a to tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku a súčasne ako nedôvodné odvolanie obžalovaného podľa § 319 Tr. poriadku zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté jednohlasne.

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.